

LBRIS

We know
books

MARK TWAIN

BAKER'S BLUEJAY YARN

POVESTEA GAIȚEI LUI BAKER

Traducere în limba română de Irina Petraș
Ilustrații de Silvia Mitrea

BAKER'S BLUEJAY YARN

Animals talk to each other, of course. There can be no question about that; but I suppose there are very few people who can understand them. I never knew but one man who could. I knew he could, however, because he told me so himself. He was a middle-aged, simple-hearted miner who had lived in a lonely corner of California, among the woods and mountains, a good many years, and had studied the ways of his only neighbours, the beasts and the birds, until he believed he could accurately translate any remark which they made. This was Jim Baker. According to Jim Baker, some animals have only a limited education, and use only very simple words, and scarcely ever a comparison or a flowery figure, whereas, certain other animals have a large vocabulary, a fine command of language and a ready and fluent delivery; consequently these latter talk a great deal; they like it; they are conscious of their talent, and they enjoy "showing off". Baker said, that after long and careful observation, he had come to the conclusion that the bluejays were the best talkers he had found among birds and beasts.

Said he: "There's more to a bluejay than any other creature. He has got more moods, and more different kinds of feelings than other creatures; and, mind you, whatever a bluejay feels, he can put into language.

POVESTEA GAIȚEI LUI BAKER

Animalele, bineînțeles, vorbesc între ele. Nu încapе îndoială. Dar cred că foarte puțini oameni le pot înțelege. Eu personal n-am cunoscut decât unul. Știam că poate, pentru că mi-a spus-o chiar el. Era un ins între două vârste, miner de meserie, naiv și singuratic, care a trăit mulți ani într-un colț de Californie, printre păduri și munți, și a studiat obiceiurile singurilor săi vecini, animale și păsări, până când a ajuns să creadă că poate traduce întocmai orice remarcă a lor. Îl chema Jim Baker. După părerea lui, unele animale au o educație limitată și folosesc numai cuvinte foarte simple, aproape deloc comparații sau înflorituri de stil, în timp ce altele au un vocabular bogat, stăpânesc bine limba, au o rostire fluentă și elegantă. Acestea din urmă vorbesc de obicei foarte mult fiindcă le place, sunt conștiente de talentul lor și sunt tentate să se dea în spectacol. Baker zicea că după îndelungi și atente observații a ajuns la concluzia că gaițele sunt cele mai guralive.

Zicea el: „E și normal; o gaiță are mai multe toane și stări sufletești decât oricare altă creatură. Și, te rog să mă crezi, o gaiță poate exprima prin cuvinte tot ce simte.

And no mere commonplace language, either, but rattling, out-and-out book-talk – and bristling with metaphor, too – just bristling! And as for command of language – why you never see a bluejay get stuck for a word. No man ever did. They just boil out of him! And another thing: I’ve noticed a good deal, and there’s no bird, or cow, or anything that uses as good grammar as a bluejay. You may say a cat uses good grammar. Well, a cat does – but you let a cat get excited once; you let a cat get to pulling fur with another cat on a shed, nights, and you’ll hear grammar that will give you the lockjaw. Ignorant people think it’s the noise which fighting cats make that is so aggravating, but it ain’t so; it’s the sickening grammar they use.

Now I’ve never heard a jay use bad grammar but very seldom; and when they do, they are as ashamed as a human; they shut right down and leave.

You may call a jay a bird. Well, so he is, in a measure – because he’s got feathers on him, and don’t belong to no church, perhaps; but otherwise he is just as much a human as you be. And I’ll tell you for why. A jay’s gifts, and instincts, and feelings, and interests, cover the whole ground.

A jay hasn’t got any more principle than a Congressman. A jay will lie, a jay will steal, a jay will deceive, a jay will betray; and four times out of five, a jay will go back on his solemnest promise. The sacredness of an obligation is a thing

Și nu într-un limbaj obișnuit, comun, ci într-unul remarcabil, cu desăvârșire literar, și împănate cu metafore, împănate de-a binelea. Și n-ai să vezi niciodată o gaiță poticnindu-se când vorbește. Nimeni n-a văzut. Cuvintele îi curg pur și simplu. Și încă ceva: am observat că întrece orice pasăre, sau vacă, sau altceva când e vorba de gramatică. Nu zic că nu s-ar putea întâmpla să vezi o pisică folosind corect gramatica. Ei bine, e posibil. Dar n-ai decât s-o stârnești, să lași două mâțe să-și smotocească blana noaptea pe un șopron și vei auzi o gramatică în stare să te crispeze. Ignoranții pot crede că sunt simple interjecții enervante folosite în luptă. Dar nici vorbă de așa ceva. Este pur și simplu o gramatică stâlcită îngrozitor.

Ei bine, eu n-am auzit decât foarte rar o gaiță folosind o gramatică greșită. Și când li se întâmplă așa ceva sunt la fel de rușinate ca oamenii. Tac mîlc și pleacă.

O să-mi spui că gaița nu e decât o pasăre. Într-o oarecare măsură, ai dreptate: are pene și nu cred că ține de vreo religie. Dar, dincolo de asta, e tot atât de om ca și tine. Și o să-ți spun de ce. O gaiță are toate talentele, instinctele, sentimentele, interesele de pe pământ.

Nu are mai multe principii decât un congressman. O gaiță va minți, va fura, va trăda, va înșela și în patru cazuri din cinci își va încălca promisiunile solemne. Sfințenia unei datorii e un lucru pe

